

Deixa'm entrar dintre teu
només una estoneta...

Pobles

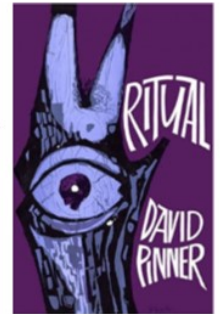
Pedro Páramo, Juan Rulfo (1955)

“Vaig venir a Comala perquè em van dir que aquí vivia el meu pare, un tal Pedro Páramo”. Així comença aquesta novel·la que és una de les més importants de la literatura hispanoamericana i és un títol de referència dins del realisme màgic. Misteriosa, sensorial i fantàstica, explica l'aventura de Juan Preciado en la cerca del seu pare fins al poble mexicà de Comala, un lloc aparentment buit i estrany on tots els habitants es diuen Páramo. Una novel·la estructurada en seixanta-nou passatges que se succeeixen sense temps ni fronteres entre la realitat i allò sobrenatural, en la que tenen lloc estranys fets que configuren una narració tan confusa com intrigant. En l'aspecte formal, la novel·la va desorientar els lectors acostumats a la unitat d'estil, espai i temps de la novel·la del segle XIX; Pedro Páramo oferia, al contrari, una aparent falta d'unitat en el text, una composició desordenada, l'absència d'un argument central, continues el·lipsis i l'aparició d'uns personatges de vegades fantasmagòrics.

Ritual, David Pinner (1967)

David Hanlin, un policia d'Scotland Yard amb un caràcter marcadament estricte i purità, rep l'ordre d'investigar la mort, purament cerimonial, d'una nena de vuit anys en la petita i tancada comunitat de Thorn a Cornualles. Durant la seva curta estància al poble, el protagonista es veurà ficat en una trama d'il·lusionisme psicològic, seducció sexual, pràctiques religioses ancestrals i sacrificis rituals aterridors. Aquesta novel·la conjuga aquesta trama detectivesca amb un transfons de mitologia pagana que va acabar configurant una iconografia que ha tingut una gran influència, sobretot en el món del cinema. L'obra es desenvolupa i es construeix gràcies al dibuix dels seus personatges, cadascun representat amb la seva pròpia excentricitat. Per exemple, el protagonista no només és cristià, és un purità de cap a peus, obsessionat amb destapar l'ocultisme, difícil de tractar i amb forts prejudicis. Per a ell, tots els habitants del poble són "indis" i així és com els anomena, tractant-los amb superioritat i desconfiança. Des del primer moment, l'atmosfera es torna pesada, densa i estranya: la imatge general sembla normal, però hi ha petits detalls que descontextualitzen les coses i això provoca rebuig i una certa por. Pinner presenta un narrador omniscient, però alterna el punt de vista d'un personatge a l'altre de forma que el lector només té una visió parcial i subjectiva de la situació, la qual cosa permet l'escriptor amagar la realitat fins al clímax final. Ritual és una novel·la amb un caràcter psicodèlic molt marcat que barreja humor negre amb una atmosfera opressiva i malsana, al temps que dona un conjunt de personatges estrofolaris i un

tractament del paganisme que acaba explotant en un final explosiu.

Los chicos del maíz, Stephen King (1977)

Una matrimoni que viatja en cotxe per les zones rurals de Nebraska atropella accidentalment un noi. Examinen el cos i descobreixen que ha estat assassinat i s'encaminen cap Gatlin, el poble més proper, en busca d'ajut. Quan hi arriben es troben un poble buit i fantasmal i se n'adonen que moltes de les coses no estan actualitzades com els preus i els calendaris, que són de 12 anys abans. Veuen una església i a dins descobreixen que està tot ple de blat de moro i un llibre de comptabilitat on s'han registrat els noms de tots els habitants del poble amb les seves dates de naixement i mort. Mentre el fulleja, se n'adona que fa dotze anys tots els noms es van canviar de moderns a bíblics i que tots els morts van morir en el seu dinovè aniversari. Llavors comprenen que, fa dotze anys, els nens de Gatlin va assassinar els adults del poble i tots els membres de la seva comunitat són sacrificats quan fan 19 anys, seguint el seu líder, que diu ser la veu de "Aquell que camina darrere les files". En aquesta obra King mostra la seva por per la religió portada a l'extrem: la desconfiança cap al fervor religiós que imposa la seva voluntat alienants. Llegir-lo és submergir-se en els camps de blat que resen una terrorífica melodia buscant una història que té molt de malson: no hi ha esperança, només hi ha mort.

Ritus, Elia Barceló (2016)

Conte curt que apareix en el llibre La Maga i altres contes cruels i que ens situa en un petit poble costaner, que sembla estar al País Basc, enmig d'una història d'amor entre un alemany i una jove local, dies abans de les festes patronals. I quan el lector està totalment ficat dins d'aquesta història d'amor, la noia li diu a l'alemany: Ningú no es pot quedar en el poble després del 30 d'agost. Per què? Què fan allà el trenta d'agost que no es pugui veure? El que segueix és un intel·ligent desplegament, tranquil i premeditat, de folklore i tradició púnica i cartaginesa i un poble amb foscos secrets i rituals aterridors que culminen en un cruel final.

Obsessions

Carta d'una desconeguda, Stefan Zweig (1922)

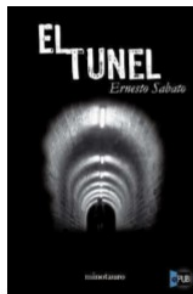
La novel·la és una carta que una dona misteriosa dirigeix al narrador, la seva sorpresa ve quan, després de llegir algunes línies, se n'adona d'una trista realitat: que la seva admiradora secreta ha mort i que la carta és un últim esforç per a revelar la devoció i obsessió que l'ha acompanyat en una existència marcada per la soledat i la frustració. La protagonista, que és el centre del relat tot i que ella mateixa es nega a

prendre aquest paper principal en la seva pròpia vida, creu estar en un rang superior a la resta de persones quant a la profunditat dels seus sentiments. L'amor devot que ella sent, gairebé com si es tractés d'un sacrifici religiós, és per a ella una mostra de la seva abnegació, la resta només estima a mitges, no entenen la puresa de la seva entrega. La ceguesa amb la que experimenta aquest enamorament i amb la que creu veure el seu estimat, amb el qual mai estableix una relació basada en la realitat, la porta a deixar de banda tot allò que no li permeti entregar-se a aquest amor ideal que ella ha construït. Per a lector resulta pertorbador observar com aquesta dona ha estat boja per R. des que era una nena, quan vivia en un apartament al costat del seu. A partir de llavors, cada passa que ha donat (feines, amics i relacions) s'han vist compromesos per la seva necessitat de trobar-se a prop d'aquest home, de qui el lector no sap res més que el que la desconeguda explica.

El túnel, Ernesto Sábato (1948)

Juan Pablo Castel és un home solitari, creatiu i sensible que sent una falta d'amor i comprensió que intenta compensar mitjançant la pintura. En una exposició d'art coneix Maria Iribarne, que queda fascinada per la seva obra. Des d'aquell moment, la novel·la mostra una història d'amor obsessiu i aclaparador entre els protagonistes ja que Castel entén que Maria és l'única persona que pot entendre'l i la converteix en el seu món, un món que no pensa perdre de cap manera, que treu els sentiments més pro-

funds entre l'amor i l'odi, la gelosia i la suposició, els dubtes i la desconfiança.

El amor en los tiempos del cólera, Gabriel García Márquez (1985)

En aquesta novel·la es narra l'obsessió de Florentino Ariza per Fermina Daza. És un amor que dura tota una vida, més enllà del rebuig, del temps transcorregut i de les trobades amb altres cossos i altres passions. Florentino queda enamorat per la mirada de Fermina en la seva adolescència i decideix ser lleial a aquest amor durant tota la seva existència, encara que ella no senti el mateix. Passen els anys i ella es casa amb l'arrogant metge Juvenal Urbino mentre Florentino busca consolar-se amb altres dones mentre no deixa de pensar, mai, en l'única dona que existeix per a ell. Es narra una passió tan aclaparadora, insuportable i unívoca que sembla que l'única solució sigui la mort, però Florentino tria viure i consagrar-se a la melancolia de l'amor no tingut. Estimar així, d'una forma tant malaltissa és una decisió, una elecció, i García Márquez la tracta al llarg de tot el text implantant altres dones que podrien haver fet feliç el protagonista i deixant intuir que és ell, en la seva tossuderia, el que no està disposat a entregar-se completament perquè prefeix mantenir l'ideal en un altar inabastable abans d'embrutir-se amb les misèries de l'amor mundà. Un amor que acabarà trobant, en les últimes instàncies de la vellesa i després de la mort d'Urbino, en braços de la dona que ha esperat tota la vida.

L'autor es pregunta què és l'amor i confirma que és impossible trobar una resposta única, perquè existeixen tantes classes d'amor com éssers al planeta i perquè fins i tot un mateix amor pot mutar i tenir mil formes diferents al llarg del temps.

El museu de la innocència, Orhan Pamuk (2008)

Kemal és un jove turc adinerat que està promès amb Sibel, una jove com ell, rica, bella i distingida. Però un dia té una trobada amorosa i sexual amb la seva cosina, Füsün, pobra que li canviarà la vida. Al llarg del llibre se'ns expliquen deu anys de la vida dels personatges i vivim la boda i la separació de Kemal i Sibel, el posterior retrobament amb Füsün, el seu compromís i la seva tràgica mort. El que comença com una aventura innocent i desinhibida, evoluciona cap a l'amor sense límits i, després de la mort de Füsün, cap a l'obsessió ja que Kemal descobreix l'efecte calmant que tenen, en el seu profund dolor, els objectes que alguna vegada van passar per les mans d'ella. Així, com si es tractés d'una teràpia per a la malaltia que el fa patir, va aconseguint tots els objectes personals de la seva estimada. El Museo de la innocència és una catàleg novel·lat en el que cada objecte és un instant d'aquesta gran història d'amor, o més bé de la idea de l'amor que té el narrador. Un amor unívoc i cec que és viscut com una crisi mòrbida i dolorosa, una mena de bogeria.

